

Beleids- en uitvoeringsplan Maatschappelijke Ondersteuning 2024 - 2026

Gemeente Maastricht

Inhoud

Inhoud.....	2
1. Inleiding	3
1.1 Lokale context.....	4
1.2 Integraliteit	5
2. Onze aanpak tot en met 2026.....	6
2.1 Uitgangspunten beleids- en uitvoeringsplan	6
2.2 Hoofdlijnen van het beleids- en uitvoeringsplan maatschappelijke ondersteuning '24-'26	7
3. De bestaande Wmo praktijk	8
4. Extra aandacht in 2024-2026	11
4.1 Mantelzorg en vrijwilligerswerk ondersteunen.....	12
4.2 Eenzaamheid bestrijden	13
4.3 Mogelijkheden tot ontmoeting verbeteren	14
4.4 Toekomstbestendig thuis in eigen buurt.....	15
4.5 (Strategisch) Partnerschap	17
4.6 Wachtlijst Hulp bij het Huishouden aanpakken	17
4.7 Bieden van Beschermd Thuis.....	18
4.8 Samenwerking zorgdomein en sociaal domein.....	19
5. Wat kost het?	20
6. Te verwachten effecten	21
BIJLAGE 1: Data 5 prioritaire wijken (0-meting)	23
BIJLAGE 2: Activiteiten 2024	34
BIJLAGE 3: Verklarende begrippen en afkortingen	36

1. Inleiding

In april 2023 heeft de gemeenteraad van Maastricht het [Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning 2023-2026 Maastricht-Heuvelland](#) vastgesteld. In dit regionale beleidsplan is aan de hand van een richtinggevend kompas beschreven hoe we de komende jaren aan de slag gaan met onze opgaven. Daarbij zijn vijf beoogde resultaten benoemd.

1. **Meer (inwoner)initiatieven en daarmee een groeiend informeel basisaanbod**
  - Om het samenspel tussen de gemeenten en inwoners te versterken zetten we in op het stimuleren, faciliteren en omarmen van burgerinitiatieven in het informele basisaanbod.
2. **Een breder formeel basisaanbod op basis van de behoeften van inwoners per wijk**
  - De inzet van laagdrempelig formeel basisaanbod en daarmee vroegtijdige preventieve ondersteuning is van wezenlijk belang om de ondersteuning beheersbaar te houden.
3. **Minder maatwerkvoorzieningen, omdat inwoners die minder nodig hebben en omdat er meer basisaanbod is**
  - Er is een passend basisaanbod. Pas als het nodig is, vindt opschaling naar maatwerk aan bod plaats.
4. **Samen met onze ketenpartners zorgen we voor een toekomstbestendig partnerschap**
  - Samenwerking op basis van partnerschap en gezamenlijke gesprekken tussen gemeenten, partners en inwoners zijn belangrijk om de ondersteuning te laten slagen.
5. **Betaalbare Wmo binnen de gemeentelijke begroting**
  - Het betaalbaar houden van de Wmo draagt bij aan een toekomstbestendige gemeentelijke uitvoering.

Om ondersteuning ook in de toekomst veilig te stellen voor onze meest kwetsbare inwoners, ligt in het beleidsplan de focus op het verder versterken en vergroten van de sociale basis. De sociale basis is dat wat bewoners mét en vóór elkaar doen, aangevuld met de professionele en door de gemeente georganiseerde sociale basisvoorzieningen (sociale basisinfrastructuur). Op deze manier kunnen inwoners laagdrempelig mee (blijven) doen op een manier die bij hen past. En is een beroep op maatwerkvoorzieningen later, in lichtere vorm of mogelijk in het geheel niet aan de orde. Daarbij realiseren wij ons dat een toekomstbestendig stelsel enkel mogelijk is indien wij nauw samenwerken met onze inwoners en partners.

We continueren daarmee de aanpak vanuit het vorige beleidsplan, de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022. De bestaande Wmo-uitvoeringspraktijk wordt verder uitgebouwd naar een toekomstbestendig stelsel.

1.1 Lokale context

Naast het regionale beleidsplan zijn twee lokale documenten van belang voor de invulling van het Maastrichtse beleids- en uitvoeringsplan. Ten eerste de Sociale Visie Maastricht 2040 “van vangnet naar trampoline”. Daarnaast het Coalitieakkoord 2022-2026 “Maastricht, stad van verbondenheid”. Op beide documenten en hun waarde voor het beleids- en uitvoeringsplan wordt hieronder eerst ingegaan.

SOCIALE VISIE

Binnen het Sociaal Domein ligt onze focus op inwoners in kwetsbare posities. **Bestaanszekerheid** - dus een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven - is de basis van waaruit we vertrekken. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Daarom verstrekken we 4500 uitkeringen en ondersteunen we mensen zoveel mogelijk in hun weg naar werk en participatie. Daarnaast ontvangen meer dan 10.000 inwoners één of meerdere maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo. Onze verantwoordelijkheid vullen we vooral in door het beschikbaar maken van zorg en ondersteuning voor inwoners in kwetsbare posities die dit zelf (tijdelijk) niet kunnen organiseren, via inkoop- en subsidieafspraken.

We ondersteunen als gemeente de beweging van zorg en ondersteuning naar **gezond leven (positieve gezondheid)**, mede omdat wij zien dat landelijke prognoses aantonen dat er onvoldoende professionals beschikbaar zijn om ondersteuning en zorg te kunnen (blijven) bieden. Dit betekent dat onze inwoners in toenemende mate aangewezen zijn op samenredzaamheid. Drie programma's ondersteunen deze beweging: IZA/GALA, Preventie met Gezag en Veerkrachtige wijken.

We dragen als gemeente bij aan het vergroten van **kansengelijkheid** voor inwoners in kwetsbare posities, waarbij deze kwetsbaarheid ertoe leidt dat zij niet kunnen deelnemen aan onze samenleving. We doen dit in eerste instantie door onze inwoners te voorzien van informatie en ondersteuning via onze toegang, de digitale sociale kaart en wijkservicepunten. Ook ondersteunen we inwoners die zich als vrijwilliger of mantelzorger inzetten voor anderen. Is steun nog onvoldoende, dan schakelen we een tandje bij en zorgen we voor een infrastructuur van ondersteuning, zorg en huisvesting vanuit de Wmo.

COALITIEAKKOORD

De opgave om vooral **gebiedsgericht** te werken aan het versterken van onze wijken en inwoners hanteren we ook in de manier waarop we vanuit de Wmo bijdragen aan het zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen én tegelijk kunnen blijven deelnemen aan de samenleving van inwoners met fysieke of mentale belemmeringen. We zetten eerste stappen op het bijdragen aan steunstructuren rondom zorgvoorzieningen omdat dát de plekken zijn waar inwoners al georganiseerde zorg kunnen vinden. Zoals bij de woonzorgzones benoemd in het regionale Deltaplan.

Daarnaast ontwikkelen we onze buurtgerichte inzet van opbouw- en maatschappelijk werk door in die gebieden waar we zien dat veel inwoners wonen in kwetsbare posities. Hierbij werken we in deze periode vooral aan het overbruggen van domeinen en het verbinden van activiteiten vanuit armoede, IZA-GALA en GIA.

1.2 Integraliteit

Het beleidsplan, de sociale visie en het coalitieakkoord zijn de basis voor dit lokale beleids- en uitvoeringsplan Wmo. Hierin beschrijven we hoe wij de in het beleidsplan bepaalde resultaten in Maastricht willen bereiken in de periode 2024 tot en met 2026. En wat onze inwoners zullen merken van onze inspanningen.

Zelfredzame, veerkrachtige inwoners en een toekomstbestendige samenwerking met inwoners, maatschappelijke partners, welzijnsinstellingen en zorgaanbieders: dat is waar onze gemeente zich sterk voor inzet. Daarbij kiezen we nadrukkelijk voor het gedachtegoed van positieve gezondheid als basis voor ons beleid en uitvoering op het vlak van maatschappelijke ondersteuning.

Dit beleids- en uitvoeringsplan beperkt zich weliswaar tot maatschappelijke ondersteuning, maar is uiteraard verbonden met andere thema's en leefgebieden in het Sociaal Domein. Hieronder wordt dit schematisch weergegeven. Daarnaast worden er ook verbindingen gelegd met Wonen.

Schema: verbinding met thema's en leefgebieden

In het voorliggende beleids- en uitvoeringsplan wordt beschreven welke inzet vanuit de Wmo wordt gepleegd. In de komende periode zullen ook (nadere) plannen worden gemaakt voor onder andere jeugdhulp, armoede en veerkrachtige wijken.

2. Onze aanpak tot en met 2026

In dit beleids- en uitvoeringsplan anticiperen we op een aantal maatschappelijke ontwikkelingen. We zien dat mensen langer leven en in de laatste fase van hun leven veel zorg nodig hebben. Daarnaast zien we dat landelijke prognoses aantonen dat er steeds minder professionals beschikbaar zijn om ondersteuning en zorg te kunnen (blijven) bieden aan steeds meer mensen, die steeds zwaardere zorg nodig hebben. We zullen daarom vanuit verschillende domeinen aan diverse knoppen tegelijk moeten draaien om een goede kwaliteit van leven voor onze inwoners mogelijk te maken en tegelijkertijd de druk op de zorg te verminderen:

1. We richten ons preventieve beleid op gezond leven;
2. We zetten sterk in op het ondersteunen en faciliteren van mantelzorgers en vrijwilligers;
3. Waar mogelijk ondersteunen we mensen die nog niet actief zijn op de arbeidsmarkt en die in de zorg zouden willen werken in hun proces richting arbeidsmarkt;
4. We werken samen met onze maatschappelijke partners aan sterke woonzorgzones in de stad.

Voor het beleids- en uitvoeringsplan Wmo zijn met name de knoppen twee en vier relevant. Vanuit de aanpak IZA/GALA zullen we de samenwerking sociaal domein en eerstelijnszorg versterken (denk bijvoorbeeld aan de Pluswijken) en vanuit de Participatiewet pakken we de kansen richting arbeidsmarkt op.

2.1 Uitgangspunten beleids- en uitvoeringsplan

Bij het opstellen van dit beleids- en uitvoeringsplan hebben wij de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Maastricht kent een **stevige Wmo-uitvoeringspraktijk**, waarmee tienduizenden huishoudens passend worden ondersteund (zie paragraaf 2.2) Hier mogen we trots op zijn, en we kunnen erop verder bouwen aan een meer toekomstbestendig stelsel, waarbij keuzes moeten worden gemaakt. Bijvoorbeeld aan welke inwoners wij ondersteuning en zorg bieden en hoe wij deze organiseren.
- Onze aanpak moet **behapbaar** blijven. Daarom brengen we focus aan; een geprioriteerde aanpak gedurende de looptijd van het beleids- en uitvoeringsplan. Voor deze planperiode (2024-2026) zetten we in op **8 ontwikkelopgaven** en geven we extra aandacht aan **bepaalde wijken**, gebaseerd op objectieve data. Langjarig is onze inzet erop gericht om alle ontwikkelopgaven in alle gebieden op te pakken.
- We kiezen voor **ongelijk investeren**. Er is objectieve informatie beschikbaar over de ontwikkelopgaven waar we voor staan, zowel **thematisch** als **geografisch**. Op basis daarvan maken we keuzes, die we zullen monitoren. Het begint bij het **ophalen** van de wensen en behoeften van onze inwoners. Wij gaan de acht opgaven **samen met betrokken partners en inwoners** aan en (blijven) in samenspraak bepalen wat de beste interventies zijn om onze doelen te bereiken. Voor de komende periode kunnen we daartoe putten uit het voorwerk dat het afgelopen jaar al is gedaan in diverse trajecten en onderzoeken.

2.2 Hoofdpijnen van het beleids- en uitvoeringsplan maatschappelijke ondersteuning '24-'26

Voor de komende periode continueren we grotendeels de **bestaande uitvoeringspraktijk**. Op twee punten willen we een doorontwikkeling doormaken: in de eerste plaats denken we dat de **toegevoegde waarde van de gemeentelijke Wmo-consulenten kunnen veranderen** door hun expertise en inzet te verknopen met de gebiedsgerichte netwerken die we zien ontstaan in de uitvoeringspraktijk van onze (samenwerkende) strategische partners. Ten tweede voelen we een urgente opgave om de problematiek van de **wachlijst voor Hulp bij het Huishouden** zo goed mogelijk op te lossen.

Naast deze verbeteringen van de bestaande uitvoeringspraktijk willen we een aantal zaken extra aandacht geven. Geconfronteerd met het gegeven dat vanwege schaarste van zorgpersoneel in de nabije toekomst een groter beroep zal worden gedaan op **vrijwilligers en mantelzorgers**, intensiveren we de gemeentelijke ondersteuning van deze groepen. Met een intensievere **samenwerking tussen het sociaal domein en de eerstelijns zorg** dragen we verder bij aan een toekomstbestendig stelsel.

Ook zetten we in op het bestrijden van **eenzaamheid** en geven we een impuls aan **ontmoeting** in die wijken waar deze niet vanzelf tot stand komt. Daarnaast nodigen we inwoners uit zichzelf meer te oriënteren op **de manier waarop zij oud willen worden** en wat ze kunnen doen om daarin zelf stappen te zetten. Voor onze meest kwetsbare inwoners, tenslotte, versterken we onze aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties en creëren we enkele **nieuwe voorzieningen voor een beschermd thuis**.

3. De bestaande Wmo praktijk

Onze dagelijkse uitvoering van de Wmo loopt goed. We faciliteren zowel informeel als formeel basisaanbod. En daarnaast zorgen we ervoor dat onze inwoners die extra ondersteuning nodig hebben ook toegang krijgen tot bepaalde voorzieningen. Een overzicht van aantallen inwoners en voorzieningen is hieronder kort weergegeven (bron: [Maastrichtcijfers.nl](https://maastrichtcijfers.nl))

Onze inwoners zijn over het algemeen tevreden over de voorzieningen en/of ondersteuning die zij ontvangen in het kader van de Wmo. Aan ons jaarlijkse **cliëntervaringsonderzoek** hebben 718 inwoners die een ondersteuning hebben ontvangen deelgenomen. Aan hen is gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met stellingen over het effect en de kwaliteit van de ondersteuning. Daaruit is het volgende naar voren gekomen:

- 81% is het (helemaal) eens met de stelling “door de ondersteuning die ik krijg, kan ik mij beter redden”
- 81% is het (helemaal) eens met de stelling “de ondersteuning die ik krijg past bij mijn hulpvraag”
- 81% is het (helemaal) eens met de stelling “ik vind de kwaliteit van de ondersteuning die ik krijg goed”
- 76% is het (helemaal) eens met de stelling “door de ondersteuning die ik krijg, heb ik een betere kwaliteit van leven”

Deze tevredenheid gaat over de **voorzieningen** die toegankelijk zijn op basis van indicaties. Dit zijn voorzieningen die nodig zijn om zelfstandig te kunnen wonen en meedoen in de samenleving. Deze voorzieningen worden geboden in natura, als financiële tegemoetkoming of als persoonsgebonden budget (PGB). Denk hierbij aan:

- ✓ Vervoer (individueel en collectief (Omnibuzz))
- ✓ Hulpmiddelen en rolstoelen
- ✓ Woonvoorzieningen
- ✓ Hulp bij het Huishouden
- ✓ Begeleiding individueel
- ✓ Begeleiding groep

Zoals gezegd hebben we naast deze individuele voorzieningen ook informeel en formeel basisaanbod. Onder **informeel basisaanbod** verstaan we burgerinitiatieven en vrijwillige inzet die we met subsidieregelingen en faciliteiten ondersteunen. Deze dragen bij aan het verder versterken van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Bestaande activiteiten in dit kader zijn:

- ✓ Huiskamers
- ✓ Sociale restaurants
- ✓ Maatjesprojecten
- ✓ Inclusie agenda
- ✓ Ontmoetingsplekken (ook via burgerbegroting)

Met **formeel basisaanbod** bedoelen we professionele instellingen die we via subsidieregelingen en faciliteiten ondersteunen om voor alle inwoners meedoen aan de samenleving te bevorderen. Denk hierbij aan:

- ✓ Steunpunt Mantelzorg
- ✓ Signaalpunt tegen Eenzaamheid
- ✓ Wijkservicepunten
- ✓ Algemeen toegankelijke voorzieningen zoals Dagbesteding Ouderen en scootmobielen
- ✓ Dag- en Nachtopvang
- ✓ Signaalpunt tegen Eenzaamheid
- ✓ Inclusie agenda
- ✓ Ontmoetingsplekken (ook via burgerbegroting)
- ✓ Bestrijden huiselijk geweld en kindermishandeling, alsook mensenhandel
- ✓ Oppakken van casuïstiek rondom personen met verward gedrag

Tot slot bieden we ook nog **voorzieningen in het kader van Beschermd Thuis**. Dit zijn de voorzieningen:

- ✓ Beschermd wonen
- ✓ Beschermd wonen zonder verblijf
- ✓ Maatschappelijke opvang met verblijf
- ✓ Maatschappelijke opvang zonder verblijf
- ✓ Crisisopvang

Samen met onze partners vormen wij de toegang tot maatschappelijke ondersteuning. Wij zorgen ervoor dat deze wordt afgestemd op de reële behoefte van de cliënt en op andere vormen van zorg of hulp die

de cliënt ontvangt (niet meer dan nodig, niet minder dan noodzakelijk). Wij zorgen ervoor dat deze ondersteuning veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht is.

Onze inwoners mogen daarbij van ons verwachten dat kwalitatief goede ondersteuning wordt geboden. Op diverse manieren houden wij toezicht op naleving van de gestelde kwaliteitseisen. Daarnaast houden wij toezicht op rechtmatigheid, bij calamiteiten en werken wij aan fraudebestrijding. In 2024 werken wij aan verbeteringen op dit vlak naar aanleiding van incidenten en een mogelijk risico op zorgondermijning.

4. Extra aandacht in 2024-2026

Er is een aantal wijken in Maastricht waar de vraag naar maatschappelijke ondersteuning groot is. We zien dit terug in ons dashboard Wmo. We gaan ervan uit dat in deze gebieden voor onze inwoners veel te winnen valt door een meer integrale, collectieve aanpak. Gedurende de looptijd van dit beleids- en uitvoeringsplan focussen we ons daarom op wijken waar we kansen zien om aan te sluiten bij ontwikkelingen die in gang zijn gezet.

1. We haken in **Pottenberg** en **Nazareth** aan bij de veerkrachtige wijkenbenadering en onderzoeken op welke manier de expertise en inzet van de gemeentelijke Wmo-consulenten van toegevoegde waarde kan zijn.
2. Daarnaast sluiten we aan bij ontwikkelingen in de stad die door partners in gang zijn gezet vanuit de samenwerking tussen het sociaal domein en de (eerstelings-)zorg. In de wijken **Amby**, **Malberg** en **Daalhof** hebben partners als ZiO en het samenwerkingsverband rondom het Deltaplan “Wonen, Welzijn en (minder) Zorg in de buurt” de handen uit de mouwen gestoken. Deelname van de gemeente kan niet achterblijven, dus zoeken we naar mogelijkheden om mee te bewegen. Hoe we dit gaan doen zullen we samen met onze partners gaan ontdekken.

BELEIDSKEUZES 2024-2026

Tijdens de looptijd van dit beleids- en uitvoeringsplan krijgen acht thema's prioriteit, naast het uitvoeren van de bestaande uitvoeringspraktijk en voortbouwend op de stevige basis die we de afgelopen jaren hebben gelegd via onder andere het programma Duurzaam Sociaal Domein.

We kiezen voor deze thema's vanwege:

1. *Beschikbare data*
We zien in onderzoeksgegevens van het CBS, de GGD en buurtpeiling dat onze stad op een aantal thema's niet goed scoort of dat een aantal thema's onze inwoners zorgen baren. Denk hierbij aan thema's als eenzaamheid, digitale vaardigheden, binding met de samenleving en ontmoeting.
2. *Veranderende rol van de overheid*
We zien dat in deze tijd, waarin geld en menskracht schaars zijn en de vraag naar ondersteuning en zorg onverminderd hoog is, we als gemeente de beweging maken van controleur op afstand naar partner in de wijken. Dit is een zoektocht die we al aan zijn gegaan en deze twee jaar verder vormgeven met onze partners in de stad én met onze inwoners. Wat betekent 'partnerschap' en hoe geven we de samenwerking met het zorgdomein vorm zijn twee onderwerpen die nu actueel zijn
3. *Beschikbaarheid zorg neemt af en digitaliseert*
We zien ook dat onze inwoners zelf meer voorbereid moeten zijn op een toekomst waarin ondersteuning en zorg vooral in het eigen netwerk gevonden moet worden en digitale vaardigheden noodzaak gaan zijn om nog toegang te hebben tot diensten en informatie. Dit omdat menskracht domweg niet meer voorhanden is. Voorbereid zijn op de toekomst is een steeds belangrijker onderwerp.

De onderstaande acht thema's staan de komende twee jaar centraal bij de uitwerking van het Wmo beleids- en uitvoeringsplan.

Schema: prioritaire thema's Wmo beleids- en uitvoeringsplan

Thema	Toelichting
1 Mantelzorg en vrijwilligerswerk ondersteunen	Omdat we zien dat Maastricht relatief weinig vrijwilligers en mantelzorgers kent en we weten dat deze vorm van elkaar ondersteunen steeds belangrijker zal worden, zien we het belang van ondersteunen bij het combineren van werk, zorg en vrije tijd. Inzet is om zowel overbelasting te voorkomen als ook om inwoners die nog niet actief zijn als vrijwilliger te verleiden om dit wél te aan doen.
2 Eenzaamheid bestrijden	Omdat we zien dat relatief veel inwoners aangeven zich eenzaam te voelen en de negatieve gevolgen hiervan veel impact hebben op de kwaliteit van leven van onze inwoners.
3 Mogelijkheden tot ontmoeting verbeteren	Omdat we zien dat inwoners hier waarde aan hechten en we een rol voor de lokale overheid zien weggelegd bij het stimuleren van ontmoeting tussen mensen en groepen mensen.
4 Toekomstbestendig thuis in eigen buurt	Zodat mensen zijn voorbereid op gezond ouder worden en hun huis, woonomgeving en netwerk op orde hebben.
5 Partnerschap	Omdat we zien dat alleen door als lokale overheid samen te werken met partners en inwoners in de stad we samen het stelsel van ondersteuning en zorg toekomstbestendig houden.
6 Wachtlijst Hulp bij het Huishouden aanpakken	Omdat dit op dit moment een prangend probleem is vanwege de arbeidsmarktkrapte en toenemende vraag naar ondersteuning.
7 Bieden van Beschermd Thuis	Omdat we ook voor onze meest kwetsbare inwoners een prettige, veilige leefomgeving willen bieden, met perspectief op een betere kwaliteit van leven.
8 Samenwerking zorgdomein en sociaal domein	Omdat (vanuit het IZA) de noodzaak om ook met zorgkantoren en zorgsector te gaan samenwerken op dit moment zeer hoog is. Vanwege de prioritering is besloten dat regie nodig is in de vorm van een programmamanager IZA en de projectleider GALA.

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op deze acht prioritaire thema's

4.1 Mantelzorg en vrijwilligerswerk ondersteunen

Inwoners zetten zich als vrijwilliger in voor de buurt of voor inwoners in kwetsbare posities. Of als mantelzorger voor de zorgvrager. We zijn er ons van bewust dat veel vrijwilligersorganisaties het moeilijk hebben en dat veel mantelzorgers zware belasting ervaren. En tegelijkertijd weten we dat deze druk in de komende jaren eerder zal toenemen dan zal afnemen, omdat er een steeds grotere schaarste aan zorgpersoneel zal zijn (in relatie tot een toenemende vraag). Voor mantelzorgers willen we onze ondersteuning daarom intensiveren. We hebben in het kader van de toekomstagenda op basis van gesprekken met mantelzorgers onderzocht welke behoefte er is naar respijtzorg, trainingen en ondersteuning op maat er bestaan. Op basis van dit onderzoek komen we tot een lokale aanpak

mantelzorgondersteuning. We spitsen deze aanpak meer toe op jeugdige mantelzorgers en mantelzorgers met een niet-westerse achtergrond. Daarbij trekken we samen op met onze maatschappelijke partner Steunpunt Mantelzorg Zuid, maar ook met de partners in het Deltaplan.

Als gemeente zetten we bovendien extra in op het ondersteunen van vrijwilligersorganisaties en het stimuleren van vrijwilligerswerk. We kijken of specifieke doelgroepen zoals bijvoorbeeld de senioren meer gestimuleerd zouden kunnen worden voor vrijwilligerswerk. Momenteel onderzoeken we hoe we vrijwilligersorganisaties in onze stad kunnen ondersteunen bij bestuurlijke taken. Ook kijken we hoe we inwoners van onze stad meer kunnen verleiden tot vrijwilligerswerk. Niet alleen de vrijwilligersorganisaties op het gebied van zorg en ondersteuning ervaren knelpunten. Ook in andere sectoren spelen deze problemen. Daarom zijn we van plan om te onderzoeken van welke positieve ervaringen uit andere sectoren we kunnen leren. Een goed voorbeeld is de werkwijze van het Rode Kruis, dat inzet op flexibel vrijwilligerswerk met het “ready to help” programma. De essentie van dit programma is dat het Rode Kruis werkt met een pool van belangstellende vrijwilligers die zich kunnen inschrijven op bepaalde taken op bepaalde momenten, zonder dat zij langdurig vaste verplichtingen hebben.

De regelingen voor ondersteuning gaan we klantvriendelijker en laagdrempeliger maken. We kijken of we subsidies in de sociale basis meerjarig kunnen verstrekken.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- Mantelzorgers en mensen die informeel voor een ander zorgen voelen zich gezien en gehoord.
- Ze weten waar ze terecht kunnen met vragen en voor gerichte ondersteuning, lotgenotencontact en (tijdelijke) respijtzorg, waardoor ze hun zorgrol zo goed mogelijk kunnen invullen.
- Ze zijn betrokken bij experimenten uit bijvoorbeeld het Deltaplan en weten dat hun ervaringen bijdragen aan het versterken van de zorg, het welbevinden van henzelf en van de naaste die ze verzorgen.
- Vrijwilligers(organisaties) weten waar ze terecht kunnen voor informatie en advies.
- De ondersteuning van vrijwilligersorganisaties is meer passend bij de behoefte.

4.2 Eenzaamheid bestrijden

Lokale organisaties en gemeente werken reeds samen aan de lokale aanpak eenzaamheid. Zo is met gemeentelijke subsidie sinds maart 2024 het Signaalpunt Eenzaamheid van Humanitas gestart. Bij dit Signaalpunt (in eerste instantie voor een jaar) kunnen mensen die zich eenzaam voelen zelf terecht. Bovendien kunnen mensen die in hun omgeving signaleren dat iemand eenzaam is, contact opnemen met het Signaalpunt. We hebben met onze gemeentelijke consulenten en maatschappelijke partners afgesproken dat zij alert zijn op signalen van eenzaamheid (en armoede). Zij geven hier actief opvolging aan.

Met een jaarlijkse publiekscampagne vragen we aandacht voor het thema eenzaamheid. Uit de effectmeting van de landelijke campagne blijkt dat mensen door de publiekscampagne meer bereid zijn om iets voor een ander te doen. Vooral voor bekenden willen mensen actie ondernemen.

Eenzaamheid blijft een moeilijk gespreksonderwerp. Daarom blijft ook de gemeente Maastricht het thema eenzaamheid de komende jaren met een publiekscampagne adresseren. We richten ons zowel op omstanders als mensen met gevoelens van eenzaamheid. We zijn ons ervan bewust dat specifieke aandacht voor deze gevoelens bij jongeren, ouderen en mensen met een andere culturele achtergrond nodig is. Eenzaamheid kan namelijk iedereen overkomen, het komt vaker voor dan we denken en we kunnen er allemaal iets aan doen. Met de campagne willen we bereiken dat mensen een stap zetten: om zichzelf of een ander te helpen.

We zullen aan het einde van dit jaar evalueren wat de impact is van het Signaalpunt. Dit zullen we doen aan de hand van concrete data (bijvoorbeeld hoeveel signalen er zijn binnen gekomen), maar uiteraard ook door in gesprek te gaan met de mensen waarover signalen van eenzaamheid zijn afgegeven. Op basis hiervan wordt bekeken of we het Signaalpunt blijvend zullen ondersteunen.

Naast het Signaalpunt, zullen we onderzoeken in hoeverre de Dierenbuddy in Maastricht een bijdrage kan leveren aan het aanpakken van eenzaamheid. Dierenbuddy's kunnen bijdragen aan het voorkomen van eenzaamheid bij mens en dier door structurele hulp te bieden bij de verzorging van huisdieren. Door deze hulp kunnen baasje en huisdier langer thuis blijven wonen. Als er sprake is van een verhuizing waarbij het huisdier niet mee kan, kan het huisdier geadopteerd worden en zal de Dierenbuddy het voormalige baasje regelmatig bezoeken. In overleg met de Dierenbescherming zullen we in kaart brengen of er behoefte is aan dierenbuddy's en of deze dienst hier vorm kan krijgen.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- Maastricht stelt jaarlijks een programma samen voor de Week tegen Eenzaamheid. We verzoeken organisaties in de stad om (extra) activiteiten te organiseren in de Week tegen de Eenzaamheid en hierbij aandacht te hebben voor jongeren en culturele verschillen.
- Eenzaamheid wordt vaker gesignaleerd, doordat we de kennis over het thema eenzaamheid bij medewerkers van de gemeente, maatschappelijke organisaties (o.a. vrijwilligersorganisaties) en bedrijven vergroten.
- De eenzaamheid in de verschillende buurten neemt af.
- Inwoners waarover signalen van eenzaamheid zijn afgegeven, voelen zich minder eenzaam.
- Inwoners kennen het Signaalpunt en weten dat ze hier terecht kunnen als ze eenzaam zijn of iemand tegen komen die eenzaam is.
- Mocht er duidelijk behoefte zijn aan Dierenbuddy's, zullen we in overleg met de Dierenbescherming kijken wat er nodig is om deze dienst in Maastricht te realiseren.

4.3 Mogelijkheden tot ontmoeting verbeteren

Inwoners, in het bijzonder inwoners in kwetsbare posities, moeten anderen op een ongedwongen manier kunnen ontmoeten in de buurt. We werken samen met maatschappelijke partners aan het beschikbaar hebben van voldoende en herkenbare plekken in de buurt voor ontmoeten, sport, culturele activiteiten, huiskamer activiteiten of vrij toegankelijke dagbesteding. De plekken moeten aansluiten op de behoeften van de inwoners en de samenstelling van de buurt. De inzet van de gemeente is aanvullend op de verantwoordelijkheid van inwoners zelf, vrijwilligersinitiatieven, het maatschappelijk middenveld en de markt. In de praktijk betekent dit dat wij met name een rol hebben richting inwoners

die zich in sociaal, gezondheids- of financieel opzicht in een kwetsbare positie bevinden. Om hen dezelfde kansen op ontmoeten te bieden als anderen, dienen we ongelijk te investeren. We stellen hiervoor een afwegingskader op, zodat we op basis van objectieve data en de behoefte van de inwoners in een buurt goede argumenten hebben om op bepaalde plekken meer te investeren dan elders.

Wat de behoefte aan ontmoeten precies is, verschilt per wijk. We zullen daarom gebiedsgericht een participatief proces moeten doorlopen om te bepalen welke inzet van de beschikbare middelen voor dat gebied de beste optie is. De eerder opgehaalde informatie uit de buurten wordt als startpunt gebruikt voor een eerste inventarisatie van de behoeften per buurt. Het samenspel met de inwoners bij de ontwikkeling van buurten zal de komende jaren steeds verder vorm krijgen. Zo zullen de stadsdeelagenda's/programma's die in samenspraak met inwoners en partijen vorm moeten krijgen, uiteindelijk de leidraad gaan vormen voor het bepalen en afstemmen van de behoeften.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- Er zijn in elke wijk mogelijkheden voor ontmoeting, de vorm en het aantal ontmoetingsplekken kan per wijk verschillen.
- Een aantal ontmoetingsplekken heeft een impuls gekregen
- In buurten waar inwoners ondersteuning nodig hebben om ontmoeting mogelijk te maken, wordt de inzet van opbouwwerk vergroot. Ook komen er extra subsidiemogelijkheden voor activiteiten wanneer ontmoeting niet vanzelfsprekend is voor de inwoners in deze buurten.

4.4 Toekomstbestendig thuis in eigen buurt

Door de eerder geschetste maatschappelijke ontwikkelingen, waarbij in Limburg meer nog dan in Nederland sprake is van vergrijzing en ontgroening, zullen onze inwoners tijdig na moeten denken over hun oude dag. Hoe kunnen we de laatste jaren van ons leven zoveel mogelijk kwaliteit ervaren en wat kunnen we zelf doen om langer thuis te kunnen blijven wonen met minder inzet van professionele zorg? De gemeente is in de opgave om te komen tot een toekomstbestendig stelsel voor vitaal oud worden niet de centrale speler, maar we kunnen in het belang van onze inwoners wel een belangrijke rol nemen.

We stellen met onze (strategische) partners een Woonzorgvisie op met concrete acties. De Woonzorgvisie moet inzicht geven in de lokale opgave en vormt de basis voor het maken van de juiste plannen om het toekomstig landschap van wonen, zorg en welzijn vorm te geven. De Woonzorgvisie gaat over het verdelingsvraagstuk (wie woont waar) én om de hierbij noodzakelijke ondersteuningsopgave van wonen, zorg en welzijn. Het gaat daarbij om de huisvestingsopgave van mensen die – om zelfstandig te kunnen wonen – een zorg- en/of begeleidingsvraag hebben. Denk hierbij aan mensen die uit opvangvoorzieningen komen, ernstig chronisch zieken, daklozen, mantelzorgerontvangers, statushouders, ouderen etc.

We sluiten ons aan bij het Deltaplan “Wonen, Welzijn en (minder) Zorg in de buurt” dat in de afgelopen periode is geïnitieerd door 16 partijen in onze regio. Het Deltaplan is opgebouwd met 7 kerninterventies:

1. Stimuleren van geclusterde en betaalbare woningen voor ouderen
2. Versterken van maatschappelijke steunsystemen
3. Van zorgen voor naar zorgen dat
4. Informaliseren van de arbeidsmarkt (bekwaam = bevoegd)

5. Inzet van slimme technologie
6. Versterken vangnetvoorzieningen
7. Ontschotten van systemen en structuren

Zelfregie wordt steeds belangrijker en inwoners moeten en willen zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen. Hier dient niet alleen de woning, maar ook de leefomgeving op ingericht te zijn. Om hier het gesprek over te kunnen voeren maken we een scan ten behoeve van het ouder worden in het eigen huis en omgeving (senior-proof scan). Daarmee maken we de opgave die er ligt in de woonomgeving op buurtniveau concreet en vertalen we dit naar sprekende kaarten, op laag schaalniveau. Deze kaarten kunnen input zijn voor een fysieke sociale kaart als aanvulling op de meer complete digitale sociale kaart.

Het vergroten van digitale vaardigheden is een belangrijk aandachtspunt. Omdat de samenleving steeds meer digitaliseert, vinden wij het zorgwekkend dat de cijfers laten zien dat relatief veel inwoners van Maastricht onvoldoende digitaal vaardig zijn. Jaarlijks ontvangt het Centre Ceramique middelen van het rijk voor de uitvoering van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Ze bieden bovendien ook workshops aan ter ondersteuning. We bekijken de mogelijkheden om workshops ook in de prioritair buurten te geven.

De afgelopen periode heeft onze strategische partner ZIO laten zien wat de toegevoegde waarde kan zijn van het werken met ouderenadviseurs om samen met inwoners te verkennen hoe zij hun toekomst zien en wat er nodig is om dit mogelijk te maken. We willen deze werkwijze samen met onze partners duurzaam verankeren.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- De eerste stappen om in bepaalde wijken woonzorgzones te realiseren zijn gezet.
- Er is op basis van de senior-proof scan een vorm van een fysieke sociale kaart (naast de uitgebreidere digitale sociale kaart).
- We weten wat de toegevoegde waarde is van Ouderenadviseurs en hebben samen met onze partners hier een vervolg aan gegeven, passend bij de ervaringen van onze oudere inwoners.
- Inwoners zijn betrokken en in overleg met de formele en informele zorg.

Vanuit het Deltaplan committeren de gezamenlijke partners zich bovendien aan onderstaande concrete resultaten voor 31 december 2026:

- In Maastricht-Heuvelland zijn 6 woonzorgzones operationeel en 6 woonzorgzones in ontwikkeling, met een kernteam en een zorginfrastructuur;
- Er is een white label Ledenservice voor alle senioren in de regio Maastricht-Heuvelland;
- Er zijn 700 geclusterde woningen beschikbaar voor toewijzing aan kwetsbare ouderen;
- 400 Ouderen met een WLZ-indicatie wonen in een zelfstandige woning en 300 in een geclusterde zelfstandige woning;
- Er zijn geen wachtlijsten voor wijkverpleging of casemanagement dementie;
- De wachtlijst voor verpleeghuizen in Maastricht-Heuvelland laat een dalende lijn zien;
- Jaarlijks worden 150 ziekenhuisopnames voorkomen door juiste triage op de HAP of SEH;
- Er is een maatschappelijke businesscase met resultaten en *lessons learned* van het Deltaplan.

4.5 (Strategisch) Partnerschap

Om de uitdagingen die op ons af komen zo goed mogelijk het hoofd te bieden, is het nodig dat alle betrokkenen zo veel mogelijk samenwerken op alle niveaus. Als gemeente verbinden we ons hieraan. We gaan inwoners die signaleren dat ze ondersteuning nodig hebben, gericht en intensiever helpen bij het vinden van een oplossing. We organiseren deze ondersteuning (vrij) toegankelijk, integraal en gebiedsgericht. Daarbij bouwen we voort op het fundament van samenwerking dat we de afgelopen jaren met de partners in onze stad hebben gelegd. We verankeren de werkwijze die we bij de dienstverlening begeleiding hanteren in ons beleid en verbreden deze naar andere vormen van ondersteuning (o.a. huishoudelijke hulp).

Onze gemeentelijke uitvoering Wmo beweegt mee met de ontwikkelingen die we onze partners zien maken naar het (samen-)werken in meer integrale, gebiedsgerichte netwerken. Dat doen we – in eerste instantie – in de pilotwijken waarbij we samen met de inwoners en onze partners bekijken welke werkwijze bij de situatie in de betreffende wijk past. We werken vindplaatsgericht. Het doel is om, gezien de schaarste aan mensen en middelen, ieders expertise te gebruiken en in te zetten ten behoeve van onze kwetsbare inwoners. We streven dezelfde doelen na en trekken gezamenlijk op.

We zorgen ervoor dat de Doorbraakmethode, gericht op huishoudens met meervoudig complexe problematiek en/of stagnerende zorg, structureel blijft ingebed in onze ondersteuning, zodat de weg naar zelfredzaamheid sneller wordt ingezet en onnodig opschalen van zorg wordt voorkomen. We onderzoeken de toegevoegde waarde van meer casus- en/of procesregie bij dergelijke problematiek. We kijken daarbij wanneer we het meest effectief zijn en vooral wanneer we de meeste impact bereiken voor deze kwetsbare huishoudens.

Financieel brengen we in kaart wat het werken met woonzorgzones, de doorbraakaanpak, casus- en/of procesregie kost en welk rendement we verwachten (doordat we minder maatwerkvoorzieningen inzetten of minder hoeven opschalen naar complexe zorg en ondersteuning).

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

Dit thema gaat vooral over het verbeteren van de samenwerking van maatschappelijke partners in netwerken dichtbij mensen. Het is moeilijk aan te geven wat inwoners hier na twee jaar concreet van zullen merken. We zetten in op dit thema, omdat we willen dat inwoners op termijn in hun wijk goed functionerende netwerken vinden, waardoor zij langer zelfstandig en met goede kwaliteit van leven thuis kunnen blijven wonen.

4.6 Wachtlijst Hulp bij het Huishouden aanpakken

Op dit moment is er een forse wachtlijst ten aanzien van de dienstverlening Hulp bij het Huishouden. Aanpak hiervan is onderdeel van het *Project Herijking Hulp bij het Huishouden*, waarmee we gestart zijn. Dit project is gericht op de doorvertaling van de Maastrichtse Sociale Visie 2040 in de benadering én aanpak huishoudelijke hulp. Het leidt tot aanpassing van het beleid (regelgeving), de uitvoering en de inkoop.

De doorvertaling van de Sociale Visie leidt tot een fundamenteel andere benadering van de behoefte aan huishoudelijke hulp. Waar de aandacht op dit moment met name uitgaat naar de vaststelling van de over te nemen activiteiten en de omvang, willen we inwoners voortaan gericht en intensiever ondersteunen in het langer zelf uitvoeren van de huishoudelijke taken. We zullen monitoren wat hiervan het effect is. Ook zullen we zoals hierboven aangegeven mensen ondersteunen om zelf Hulp bij het Huishouden te organiseren met een PGB.

Verder onderzoeken we in deze periode een tweetal zaken. Ten eerste doen we een onderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van een feitelijke herverdeling van de beschikbare capaciteit binnen de hulp bij het huishouden. We hebben in beeld welke capaciteit beschikbaar is, waar de zorg het meest nodig is en wanneer we kunnen inzetten op ondersteuning bij het zelf doen. We maken hierbij gebruik van de Handreiking Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning 2019 en hanteren de uitgangspunten van positieve gezondheid bij deze beoordeling. Ten tweede onderzoeken we of het beschikbaar maken van aanvullende algemene voorzieningen, bijvoorbeeld een voorziening voor wasverzorging, wenselijk, mogelijk en haalbaar is.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- Hulp bij het Huishouden zal anders worden ingezet; deze hulp zal vaker gericht zijn op het ondersteunen van het zelf doen van het huishouden.
- Wanneer uit het onderzoek gebleken is dat een algemene voorziening voor wasverzorging wenselijk, mogelijk en haalbaar is, zal deze beschikbaar zijn.
- Er is ondersteuning en bemiddeling voor budgethouders met een PGB (pilot met VWS en Per Saldo).

4.7 Bieden van Beschermd Thuis

Binnen Beschermd Thuis hebben we de opdracht om passende huisvesting voor kwetsbare inwoners te organiseren, waarbij “wonen” een plek is met een focus op de kernelementen “zijn, erbij horen, doen en worden”. Om die opdracht daadwerkelijk te kunnen realiseren hebben wij, samen met de Heuvellandgemeenten, binnen Beschermd Thuis een aantal thema's/speerpunten benoemd in het uitvoeringsplan “zicht op thuis” regio Maastricht-Heuvelland 2024.

- In samenhang brengen preventieve activiteiten met als start het uitvoeren van de preventiescanner
- Implementeren aanpak nazorg ex-gedetineerden en aanpak personen met verward (onbegrepen) gedrag
- Realiseren ombouw dag- en nachtopvang
- Realiseren (tijdelijke) kleinschalige huisvesting en doorstroomwoningen
- Realiseren spreidingsplan huisvesting
- Vormgeven aanpak dakloosheid met als start uitvoeren van de ETHOS-telling dak- en thuisloosheid.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- We hebben zicht op het totale aantal dak- en thuisloze mensen in Maastricht-Heuvelland, de kenmerken die deze mensen hebben en wat routes zijn naar dak- en/of thuisloosheid.
- De huisvesting voor kwetsbare inwoners is meer gespreid over Maastricht-Heuvelland.
- Er zijn stappen gezet in de realisatie ombouw dag- en nachtopvang, social hostel en Skills in de stad.

4.8 Samenwerking zorgdomein en sociaal domein

In dit Beleids- en uitvoeringsplan is al meermaals geduid op de grote uitdagingen om het zorgstelsel in Nederland toekomstbestendig in te richten. Een verwachte toename van de vraag naar zorg bij een verwachte afname van het personeel in de zorg maakt dat er ingrepen nodig zijn. Landelijk zijn daarover akkoorden gesloten, waaronder het Integraal Zorgakkoord (IZA), de Gezond en Actief Leven Aanpak (GALA) en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO). Deze landelijke lijnen worden regionaal (Zuid-Limburg), sub-regionaal (Maastricht-Heuvelland) en lokaal uitgewerkt. In dit plan is het Deltaplan “Wonen, Welzijn en (minder) Zorg in de buurt” al een aantal keer genoemd.

De samenwerking tussen het sociaal domein en het zorgdomein binnen de Wmo¹ beperkt zich echter niet tot alleen ouderen. Er is ook een regionaal transformatieplan Mentale Gezondheid in de maak, waarin veel aandacht is voor preventie en voor een dekkend netwerk van laagdrempelige (inloop)voorzieningen. Kern van het plan is de invoering van het zogenaamde verkennend gesprek bij de huisartsenpraktijk, waarin wordt getracht om de vragen die niet zozeer psychisch, maar eerder psychosociaal van aard zijn (naar schatting 25-40% van de vragen) door te geleiden naar het sociaal domein.

Vanuit het transformatieplan Pluswijken (een vervolg op een eerdere aanpak Pluspraktijken), wordt ingezet op het versterken van de samenwerking tussen de 1^e lijns (huisartsen-)zorg en het sociaal domein. Daarvoor worden binnen de 1^e lijn vier bewezen kernelementen uitgerold: Aanpak heavy users/ multiprobleem casuïstiek, Kernteam ouderen, PlusPraktijken en Welzijn op Recept. Daarnaast wordt in vijf wijken in Zuid-Limburg verdergaand geëxperimenteerd met de samenwerking tussen 1^e lijn en sociaal domein. Onze gemeente zal naar verwachting met 1 pluswijk meedoen.

Een derde regionale transformatielijn IZA waar onze inwoners de vruchten van zullen plukken betreft de Academie voor Patiënt + Mantelzorg, die door het MUMC+ wordt geïnitieerd met als doel om de zelfregie en zelfzorg van mensen te bevorderen en zo hun afhankelijkheid te verminderen.

Onze gemeente is in deze transformatieplannen niet de centrale partij, maar kan wel belangrijke randvoorwaarden helpen scheppen om ze een succes te maken. Binnen de structuur van IZA/GALA/WOZO maken we daarover afspraken met onze partners.

WAT MERKEN ONZE INWONERS OP 31 DECEMBER 2026?

- Er zijn mogelijkheden om laagdrempelig hulp te krijgen bij mentale problemen.
- Er is meer dienstverlening sociaal domein vanuit/rond de huisartsenpraktijk.
- Er zijn meer mogelijkheden om vaardigheden rondom zelfregie/zelfzorg te leren.

---

¹ Onder de vlag van IZA wordt ook gewerkt aan een gezonde generatie jeugdigen. Dat is onderdeel van ons jeugdbeleid. Onder de vlag van GALA wordt veel inzet ontwikkeld m.b.t. preventie. Dit is onderdeel van ons gezondheidsbeleid.

5. Wat kost het?

Voor de realisatie van dit beleids- en uitvoeringsplan staan de middelen uit de vastgestelde meerjarenbegroting ter beschikking. Deze worden in onderstaande tabel weergegeven. In deze budgetten zijn op alle prioritaire thema's reeds middelen voorzien. Daarnaast verwachten we in deze periode extra middelen vanuit de regelingen IZA en GALA te kunnen inzetten. Middels de reguliere P&C-cyclus wordt gestuurd op een optimale verdeling van de beschikbare middelen binnen programma 6 in de vastgestelde meerjarenbegroting, voor de in dit beleids- en uitvoeringsplan vastgelegde speerpunten

BEGROTINGSPOSTEN WMO MAASTRICHT (BEGROTING 2024-2027 (PRIMITIEF))

Taakveld	Begroting (x mln., lasten en baten gesaldeerd, incl. btw)	2024	2025	2026	
6.1	<i>Samenkracht en burgerparticipatie*</i>	Buurtgericht werken	0,959	0,416	0,423
		Mantelzorg	1,059	1,059	1,059
		Preventie	1,005	1,005	1,005
		Sociaal Cultureel Werk, Algemeen Maatschappelijk Werk, wijkopbouw	5,318	3,908	3,158
		Vrijwilligers participatie	2,292	2,225	2,148
6.2	<i>Wijkteams</i>	Clientondersteuning	1,361	1,361	1,361
		Advies, preventie, vroegsignalering, Veilig Thuis, huiselijk geweld, inloop GGZ	1,521	1,521	1,521
6.6	<i>Maatwerkvoorzieningen Wmo</i>	Rolstoelen	1,219	1,219	1,219
		Woningaanpassingen	1,543	1,544	1,545
		Vervoer	4,062	4,103	4,103
6.71A	<i>Maatwerk dienstverlening 18+</i>	Huishoudelijke verzorging	15,080	15,214	13,436
6.71B		Individuele begeleiding	12,494	12,494	12,494
6.71C		Groepsbegeleiding	5,004	5,004	5,004
6.81A	<i>Beschermd wonen (WMO)</i>	Beschermd wonen Regio BWMH	10,273	10,326	10,043
		Mutaties reserves	0,346	0,329	0,311
6.81B	<i>Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)</i>	Maatschappelijke opvang Regio MHMO	4,666	4,666	4,666
		Vangnet GGD, Woonbegeleiding OGGZ, WvGGZ	0,594	0,594	0,594
		Vrouwenopvang, huiselijk geweld regio MHVO	2,857	2,857	2,498
		Mutaties reserves	0,039	0,039	0,039
7.1	<i>Volksgezondheid</i>	Jeugdgezondheidszorg, Openbare gezondheidszorg, Preventieprogramma's, gezondheidsbevordering.	8,770	8,909	8,830
TOTAAL			€ 80,5	€ 78,8	€ 75,5

* exclusief gelden t.b.v. toezicht op en handhaving van de kw aliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen, noodopvang vluchtelingen, vreemdelingenbeleid

N.B. Over het algemeen hebben we hier te maken met diensten die zijn vrijgesteld van btw en waarbij het recht op btw -compensatie is uitgesloten. Daar waar incidenteel wel sprake is van btw, wordt dit binnen de dekking opgevangen.

Per saldo is er sprake van aflopende bestedingsruimte. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de afloop van het energienoodfonds, de taakstelling ten aanzien van de sociale basis en de invoering van een nieuwe eigenbijdrage-systematiek Wmo per 1 januari 2026.

6. Te verwachten effecten

Als wij uitvoering geven aan de lopende zaken en aan de prioritaire thema's in de 5 wijken, streven wij aan het einde van de looptijd van dit beleids- en uitvoeringsplan naar merkbare verbetering op de volgende onderdelen.

Onze inwoners:

- Voelen zich onderdeel van de samenleving, ze voelen zich veilig, gerespecteerd en gehoord.
- In het bijzonder inwoners in kwetsbare posities, kunnen anderen op een ongedwongen manier ontmoeten in de buurt.
- Zijn in staat initiatieven op te zetten die ertoe leiden dat inwoners in kwetsbare posities mee kunnen doen en zelfredzaam zijn.
- Zetten zich als vrijwilliger in voor de buurt of voor inwoners in kwetsbare posities. Of als mantelzorger voor de zorgvrager.
- Vinden gemakkelijk informatie over de voorzieningen en diensten in de nabije omgeving.
- Kunnen terugvallen op passende, laagdrempelige vormen van ondersteuning gericht op het dagelijks functioneren, mentaal welbevinden, meedoen, zingeving en lichaamsfuncties.
- Worden ondersteund als ze:
  - tijdelijk of permanent geen regie over hun eigen leven kunnen voeren en/of
  - een chronische beperking hebben.
- Beschikken over een veilige thuisplek en ervaren een veilige leefomgeving.

De effecten van onze inspanningen, zullen we vertalen in prestatie-indicatoren (KPI's), die in de begroting worden opgenomen.

MONITORING

Wij monitoren dit beleids- en uitvoeringsplan op de volgende manieren:

- Periodieke onderzoeken consultants Wmo
- Maandelijkse sturingsgesprekken
- Dashboards Wmo
- Contractregieteam
- Doorontwikkeling data-gestuurd werken
- Doorontwikkeling kritieke prestatie-indicatoren (KPI's) in de richting van impact-gedreven werken.

EVALUATIE

Het betreft hier de uitvoering door het college. Wij willen de raad op de volgende manieren op de hoogte houden van de voortgang:

- Informatiebijeenkomst in de Domeinvergadering Sociaal (1x per jaar)
- Periodiek via de raadsinformatiebrief Sociaal Domein (bij relevante ontwikkelingen)
- P&C-cyclus

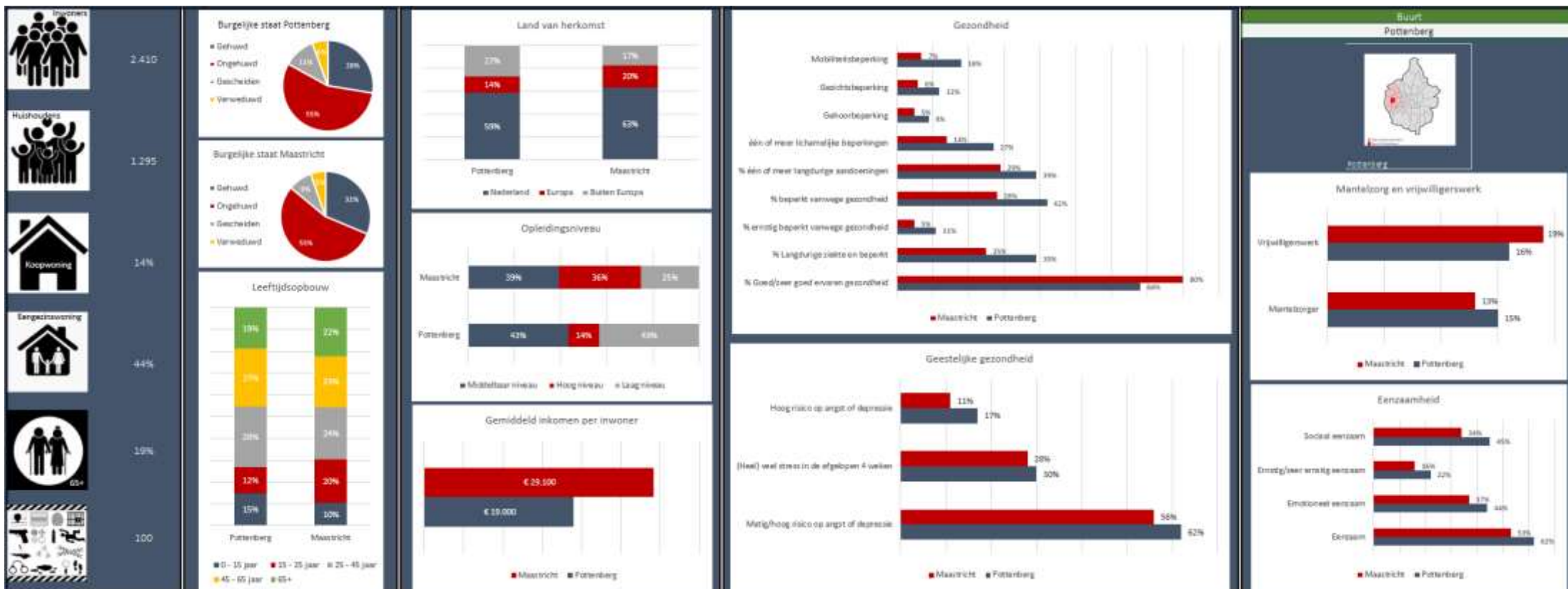
Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 18 juni 2024

de griffier,

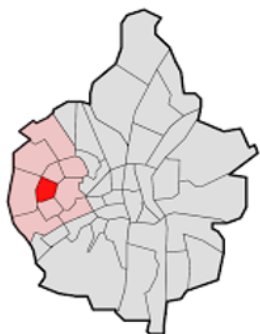
de voorzitter,

BIJLAGE 1: Data 5 prioritaire wijken (0-meting)

Pottenberg- Sociaal Profiel

Pottenberg – Maatwerk Wmo

Wijk 02 Buitenwijk West
Baart 03 Pottenberg

Pottenberg:

Wethouder:	Fokke
Aantal inwoners 2023:	2.410
% inwoners Wmo:	11%
% inwoners Jeugdwet:	3%
% inwoners Participatiewet:	12%
% inwoners met voorziening uit 1 wet:	86%
% inwoners met voorziening uit 2 wetten:	14% (96% Participatiewet & Wmo)
% inwoners met voorziening uit 3 wetten:	0%

Specificatie Wmo:

% inwoners Begeleiding:	42%
% inwoners Hulp bij het Huishouden:	38%
% inwoners Verblijf:	0%
% inwoners Opvang:	0% (N=1)
% inwoners Rolstoel:	2%
% inwoners Vervoersvoorziening:	46%
% inwoners Woonvoorziening:	21%
Combinatie voorzieningen:	
- Alleen begeleiding Wmo	31%
- Alleen vervoersvoorziening	16%
- Hulp bij het Huishouden & Vervoersvoorziening	13%
- Alleen Hulp bij het Huishouden	10%
- Overige combinaties	< 6%

Wmo	Begeleiding	Begeleiding Individueel	93
		Begeleiding Groep	17
		Algemene voorziening begeleiding	15

Hulp bij het Huishouden	Zorg in Natura	93
	Alfa	3
	PGB	8

Wonen, rollen en vervoer	Handbewogen rolstoel	5
	Elektrische rolstoel	1
	Elektrische aandrijunit	1
	Driewiel fiets	1
	Fiets	
	Scootmobiel	25
	Roerende woonvoorziening	
	Traplif	26
	Verhuisindicatie	26
	Woningaanpassing	7
	Financiële vergoeding	1
	VOM	119

Beschermd Thuis	Beschermd Wonen met verblijf	
	Beschermd Wonen zonder verblijf	
	Maatschappelijke Opvang met verblijf	
	Maatschappelijke Opvang zonder verblijf	1
	Crisisopvang	

Jeugd	Behandeling	Behandeling Individueel	44
		Behandeling Groep	6
		Behandeling Dyslexie	3
		Medicatiecontrole	3
		Dagbehandeling	2
		Diagnose Dyslexie	1

Begeleiding	Begeleiding Individueel	31
	Begeleiding Groep	6

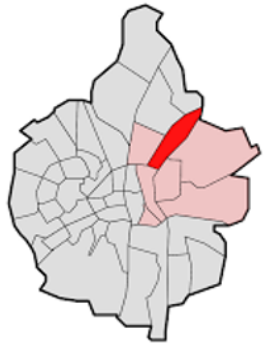
Diversen	Aspecifiek	1
	Begeleide Omgangregeling	1
	Doelgroeparrangement	6
	Jeugdreclassering	
	Logeren	1
	Ondertoezichtstelling	1
	Pleegzorg	4
	Verblijf	
Begeleid Zelfstandig Wonen		

Nazareth - Sociaal Profiel

Nazareth - Maatwerk Wmo

Wijk 04 Buitenwijk Oost
 Buurt 03 Nazareth

Nazareth:

Wethouder:	Garnier
Aantal inwoners 2023:	3.140
% inwoners Wmo:	10%
% inwoners Jeugdwet:	3%
% inwoners Participatiewet:	9%
% inwoners met voorziening uit 1 wet:	90%
% inwoners met voorziening uit 2 wetten:	10% (94% Participatiewet & Wmo)
% inwoners met voorziening uit 3 wetten:	0%

Specificatie Wmo:

% inwoners Begeleiding:	33%
% inwoners Hulp bij het Huishouden:	42%
% inwoners Verblijf:	0% (N=1)
% inwoners Opvang:	0% (N=1)
% inwoners Rolstoel:	7%
% inwoners Vervoersvoorziening:	52%
% inwoners Woonvoorziening:	15%
Combinatie voorzieningen:	
- Alleen begeleiding Wmo	22%
- Alleen vervoersvoorziening	23%
- Alleen Hulp bij het Huishouden	17%
- Hulp bij het Huishouden & Vervoersvoorziening	17%

Wmo	Begeleiding	Begeleiding Individueel	84
		Begeleiding Groep	19
		Algemene voorziening begeleiding	8

Hulp bij het Huishouden	Zorg in Natura	109
	Alfa	1
	PGB	17

Wonen, rollen en vervoer	Handbewogen rolstoel	22
	Elektrische rolstoel	
	Elektrische aandrijunit	4
	Driewiel fiets	3
	Fiets	3
	Scootmobiel	33
	Roerende woonvoorziening	2
	Traplift	13
	Verhuisindicatie	17
	Woningaanpassing	16
	Financiële vergoeding	1
VOM	135	

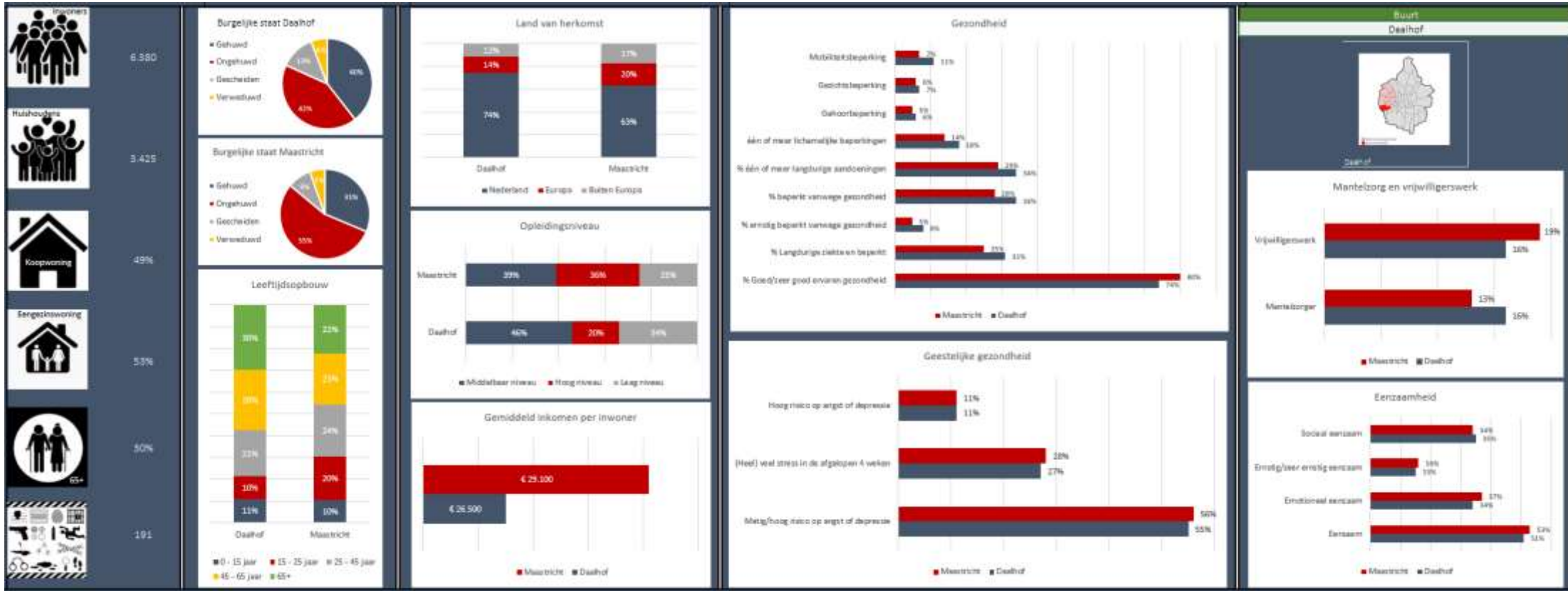
Beschermd Thuis	Beschermd Wonen met verblijf	
	Beschermd Wonen zonder verblijf	1
	Maatschappelijke Opvang met verblijf	1
	Maatschappelijke Opvang zonder verblijf	
	Crisisopvang	

Jeugd	Behandeling	Behandeling Individueel	46
		Behandeling Groep	5
		Behandeling Dyslexie	1
		Medicatiecontrole	1
		Dagbehandeling	2
		Diagnose Dyslexie	1

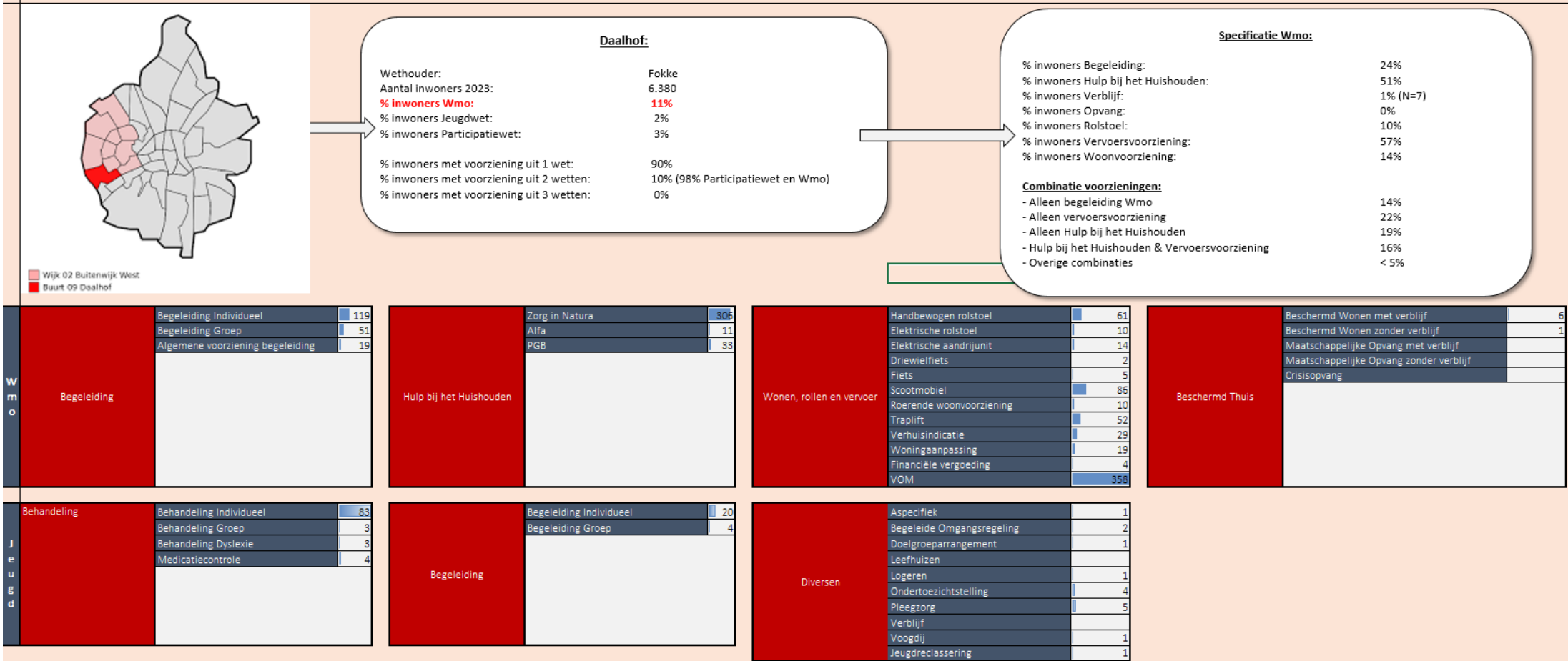
Begeleiding	Begeleiding Individueel	30
	Begeleiding Groep	12

Diversen	Aspecifiek	2
	Begeleide Omgangsgeregeling	1
	Doelgroeparrangement	14
	Jeugdreclassering	3
	Logeren	1
	Ondertoezichtstelling	5
	Pleegzorg	5
	Verblijf	2
	Begeleid Zelfstandig Wonen	1

Daalhof- Sociaal Profiel

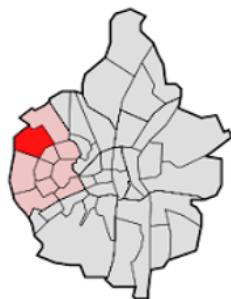
Daalhof-Maatwerk WMO

Malberg - Sociaal Profiel

Malberg - Maatwerk Wmo

Wijk 02 Buiten de West
 Buurt 03 Malberg

Malberg:

Wethouder:	Bastiaens
Aantal inwoners 2023:	5.300
% inwoners Wmo:	15%
% inwoners Jeugdwet:	2%
% inwoners Participatiewet:	6%
% inwoners met voorziening uit 1 wet:	92%
% inwoners met voorziening uit 2 wetten:	8% (96% Participatiewet en Wmo)
% inwoners met voorziening uit 3 wetten:	0%

Specificatie Wmo:

% inwoners Begeleiding:	19%
% inwoners Hulp bij het Huishouden:	51%
% inwoners Verblijf:	1%
% inwoners Opvang:	0%
% inwoners Rolstoel:	9%
% inwoners Vervoersvoorziening:	63%
% inwoners Woonvoorziening:	17%

Combinatie voorzieningen:

- Alleen begeleiding Wmo	10%
- Alleen vervoersvoorziening	25%
- Alleen Hulp bij het Huishouden	15%
- Hulp bij het Huishouden & Vervoersvoorziening	20%
- Overige combinaties	< 5%

Wmo	Begeleiding	Begeleiding Individueel	125
		Begeleiding Groep	29
		Algemene voorziening begeleiding	12

Hulp bij het Huishouden	Zorg in Natura	371
	Alfa	6
	PGB	40

Wonen, rollen en vervoer	Handbewogen rolstoel	70
	Elektrische rolstoel	6
	Elektrische aandrijfunit	17
	Driewiel fiets	7
	Fiets	1
	Scootmobiel	118
	Roerende woonvoorziening	11
	Traplift	71
	Verhuisindicatie	35
	Woningaanpassing	44
	Financiële vergoeding	
	VOM	461

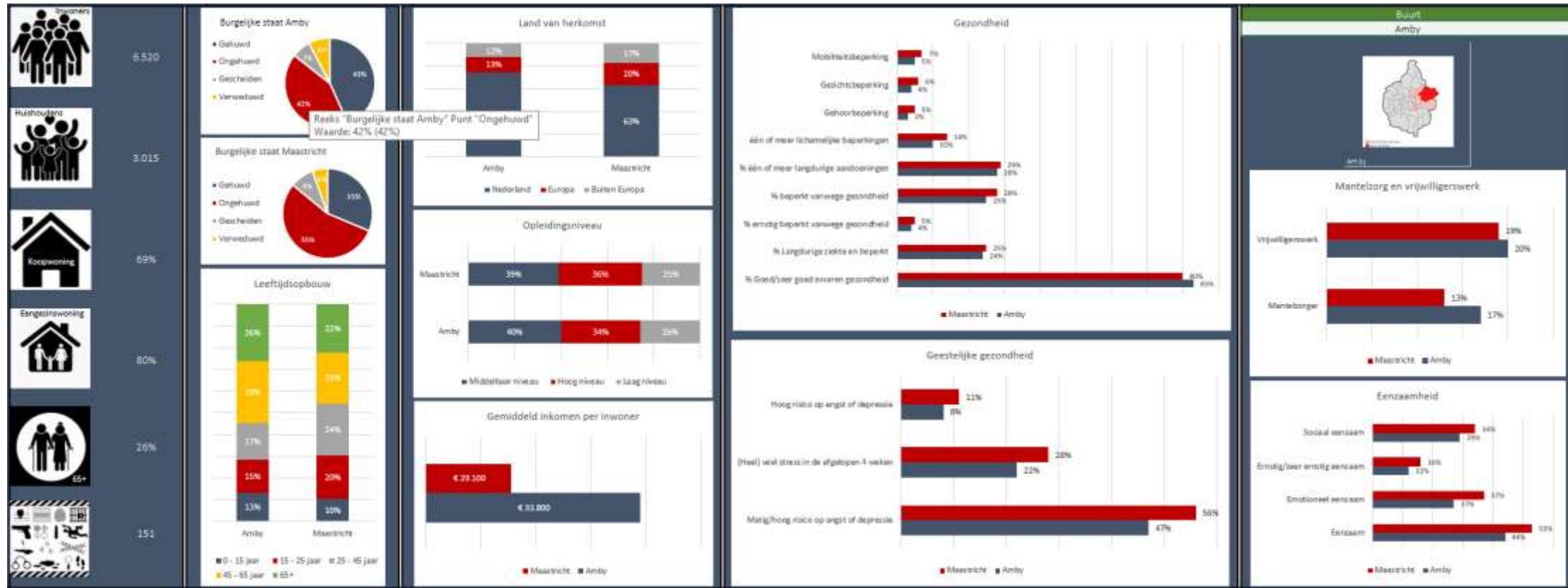
Beschermd Thuis	Beschermd Wonen met verblijf	2
	Beschermd Wonen zonder verblijf	3
	Maatschappelijke Opvang met verblijf	
	Maatschappelijke Opvang zonder verblijf	
	Crisisopvang	

Jeugd	Behandeling	Behandeling Individueel	64
		Behandeling Groep	8
		Behandeling dyslexie	4
		Dagbehandeling	6
		Medicatiecontrole	4

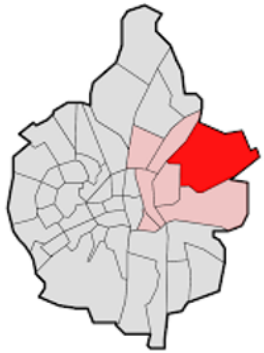
Begeleiding	Begeleiding Individueel	27
	Begeleiding Groep	8

Diversen	Aspecifiek	3
	Begeleide Omgangsregeling	1
	Diagnose	2
	Doelgroeparrangement	22
	Jeugdclassering	4
	Leefhuizen	
	Logeren	2
	Netwerkbegeleiding	1
	Ondertoezichtstelling	11
	Pleegzorg	14
	Verblijf	1
	Voogdij	2

Amby - Sociaal Profiel

Amby - Maatwerk Wmo

Wijk 04 Buitenwijk Oost
 Buurt 06 Amby

Amby:

Wethouder:	Mackus
Aantal inwoners 2023:	6.520
% inwoners Wmo:	8%
% inwoners Jeugdwet:	2%
% inwoners Participatiewet:	1%
% inwoners met voorziening uit 1 wet:	96%
% inwoners met voorziening uit 2 wetten:	4% (100% Participatiewet en Wmo)
% inwoners met voorziening uit 3 wetten:	0%

Specificatie Wmo:

% inwoners Begeleiding:	14%
% inwoners Hulp bij het Huishouden:	41%
% inwoners Verblijf:	0% (N=2)
% inwoners Opvang:	0%
% inwoners Rolstoel:	9%
% inwoners Vervoersvoorziening:	72%
% inwoners Woonvoorziening:	10%
Combinatie voorzieningen:	
- Alleen begeleiding Wmo	7%
- Alleen vervoersvoorziening	40%
- Alleen Hulp bij het Huishouden	15%
- Hulp bij het Huishouden & Vervoersvoorziening	17%
- Overige combinaties	< 4%

Wmo	Begeleiding	Begeleiding Individueel	46
		Begeleiding Groep	25
		Algemene voorziening begeleiding	7

Hulp bij het Huishouden	Zorg in Natura	190
	Alfa	8
	PGB	21

Wonen, rollen en vervoer	Handbewogen rolstoel	41
	Elektrische rolstoel	6
	Elektrische aandrijfunit	11
	Driewiel fiets	4
	Fiets	1
	Scootmobiel	36
	Roerende woonvoorziening	5
	Traplift	27
	Verhuisindicatie	10
	Woningaanpassing	15
	Financiële vergoeding	2
	VOM	367

Beschermd Thuis	Beschermd Wonen met verblijf	1
	Beschermd Wonen zonder verblijf	
	Maatschappelijke Opvang met verblijf	
	Maatschappelijke Opvang zonder verblijf	
	Crisisopvang	

Jeugd	Behandeling	Behandeling Individueel	90
		Behandeling Groep	5
		Behandeling Dyslexie	5
		Medicatiecontrole	3

Begeleiding	Begeleiding Individueel	36
	Begeleiding Groep	8

Diversen	Aspecifiek	2
	Begeleide Omgangsregeling	1
	Doelgroeparrangement	5
	Leefhuizen	3
	Logeren	1
	Ondertoezichtstelling	6
	Pleegzorg	3
	Verblijf	1
	Voogdij	2

BIJLAGE 2: Activiteiten 2024

Deze activiteiten kennen diverse vormen zoals programma's, projecten, onderzoeken, visies, instrumenten, evaluaties en *going concern*-onderdelen. Het gaat hierbij om nieuw op te pakken zaken maar ook om verdere uitvoering van reeds lopende zaken.

Q1 2024

Beleidsthema	Resultaat
Langer Zelfstandig Thuis	Nieuw normenkader HbH/ aanpassing richtlijn
	Cliënt ervaringsonderzoek
Sociale Basis	Opdracht ontmoeten en/of gemeenschapshuizen
	Digitale Sociale Kaart (□ Q2)
Zicht op Thuis	Opening Skaeve Huse
	DVO Skills
	Uitvoeringsplan ZOT '24 (Regio)
Gezondheid	Plan Seksuele (straat-)intimidatie 2024- 2026

Q2 2024

Beleidsthema	Resultaat
Langer Zelfstandig Thuis	Verlenging strategische partners
	Beleids- en uitvoeringsplan Wmo
	Jaarrekening en begroting GR Omnibuzz
	Evaluatie alg. voorz. begeleiding
	Evaluatie feitelijke levering
	Inventarisatie ouderenaanpak
Sociale Basis	Tijdelijke bijstelling subsidieregeling Vrijwillige Inzet
	Herijkte vrijwilligersprijs
	Afspraken strategische partners begeleiding mbt afschaling naar alg. voorzieningen
	Opgavegerichte subsidieaanvraag Trajekt
Zicht op Thuis	Haalbaarheidsonderzoek DNO en verwerving
	Regiovisie GIA en uitvoeringsplan
	Plan van aanpak ouderen mishandeling
	Akkoord op uitvoering Ethostelling (telling in '25) (Regio)
	Nieuwe locatie briefadressen
	Aanbesteding Vrouwenopvang
	Aanbesteding/ gunning 22 plekken MOZV
	Inkoop Safehouses
	Aanbesteding Skaeve Huse
Gezondheid	GR GGD ZL
	GALA uitvoeringsplan 2024-2026
	Regionale ketenaanpak welzijn op recept
Inclusie	Lokale aanpak anti-discriminatie
	Uitvoeringsplan inburgering

Q3 2024

Beleidsthema	Resultaat
Langer Zelfstandig Thuis	Evaluatie alg. voorz. scootmobielen
	Collectieve woningaanpassingen bestaande complexen
	Algemene voorziening Begeleiding (verordening)
	Algemeen gebruikelijke voorzieningen
Zicht op Thuis	Evaluatie gastlessen 'care free'
	Aanbesteding DNO
	Start Skills (op terrein KMAR)
	Richting beleidsplan Zicht op Thuis (Regio) bepalen
	Privacy convenant mensenhandel
Gezondheid	Tentoonstelling 'Open over Depressiviteit'
Inclusie	Aanpak inclusie en herijkte inclusie agenda

Q4 2024

Beleidsthema	Resultaat
Langer Zelfstandig Thuis	Algemene voorziening Begeleiding (verordening)
	Beleidsplan toezicht Wmo
	Regionaal woonconvenant Wmo
	Evaluatie normbedragen
	Feitelijke levering (ism Jeugd)
	Herijking PGB-tarieven (BG- BW-Jeugd) Verordening
	Toerusting budgethouders PGB (project VWS)
Sociale Basis	Kader Sociale Basis
	Netwerk polarisatie
	Beoordeling aanvragen vrijwillige inzet
	Ondersteunen projecten burgerbegroting
Zicht op Thuis	Aanbesteding (of verlenging) 'Samen voor veiligheid'
	Start (sloop)werkzaamheden DNO
	Housing Heuvelland
	Uitvoeren preventiescanner (Regio)
	Verordening BT
	Regionale evaluatie meldcode
	Aanpak verward gedrag (doorontwikkeling wijkggd)
	Implementatie werkwijze nazorg ex-gedetineerden
	Woon-Zorgvisie
Gezondheid	Regionaal Gezondheidsplan
	Preventieplan Alcohol & Drugs
Inclusie	Inkoopstrategie inburgering (kan wellicht ook in 2025)
	Uitvoeringsplan Asielopvang
	Uitvoeringsplan 'zachte landing'
	Evaluatie aanbesteding Vluchtelingenwerk

BIJLAGE 3: Verklarende begrippen en afkortingen

Begrip	Toelichting
Sociale basisinfrastructuur	Het geheel van organisaties, diensten, voorzieningen en betrekkingen die het mogelijk maken dat mensen in redelijkheid in sociale verbanden (buurten, groepen, netwerken, gezinnen) samen kunnen leven en kunnen participeren in de samenleving' (Bron: Movisie).
GIA	Geweld in afhankelijkheidsrelaties
Veerkrachtige wijken	De veerkrachtige wijkenbenadering in Maastricht is een belangrijke ambitie uit het coalitieakkoord "Maastricht, stad van verbondenheid". Het doel is om met een integrale langjarige werkwijze zowel de veerkracht van individuele bewoners als de veerkracht van hele wijken te vergroten. Dit initiatief beoogt ook de tweedeling in onze stad te verkleinen. Concreet wordt er in twee wijken, Nazareth en Pottenberg, een dialoog aangegaan over deze benadering.
Alliantie Santé	De Alliantie Santé is een samenwerking die zich richt op het anders bekijken en bespreken van zorg- en gezondheidsvraagstukken in de regio Maastricht-Heuvelland. Haar rol is katalyserend: ze stimuleert en bevordert vooruitgang. De Alliantie Santé heeft een regisserende functie en deelt de visie dat goede, toegankelijke en betaalbare zorg op lange termijn alleen mogelijk is door samenwerking tussen burgers, zorgaanbieders en financiers.
ZIO	Zorg in Ontwikkeling. ZIO is een eerstelijnszorgorganisatie die huisartsen, fysiotherapeuten en diëtisten in de regio Maastricht-Heuvelland ondersteunt bij hun praktijkvoering. Een belangrijke taak van ZIO is bijvoorbeeld de ondersteuning bij de ketenzorgprogramma's (denk aan chronische aandoeningen, ouderenzorg, GGZ en Jeugd). Tegelijkertijd probeert ZIO met andere regionale zorgpartners, de kwaliteit van de zorg, de beschikbaarheid en toegankelijkheid mede te ondersteunen.
Regionale samenwerking Wmo	Op het gebied van de Wmo wordt samengewerkt met andere gemeenten in de regio. Die regio bestaat uit Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Maastricht, Meerssen, Vaals, en Valkenburg aan de Geul. Deze gemeenten hebben gezamenlijk het Beleidsplan maatschappelijke ondersteuning Maastricht- Heuvelland 2023-2026 opgesteld en hierover heeft individueel besluitvorming plaatsgevonden in de diverse gemeenteraden in de periode april – juni 2023. De concrete invulling en uitwerking van dit Beleidsplan is primair een lokale opgave. Dit betekent dat iedere gemeente een eigen Beleids- en uitvoeringsplan opstelt dat is afgestemd op de situatie in de eigen gemeente.
Deltaplan Ouderenzorg	Het Deltaplan Ouderenzorg Maastricht-Heuvelland is een gezamenlijk initiatief van vijftien maatschappelijke organisaties in de regio Maastricht en het Heuvelland. Het doel van dit plan is om de zorg voor ouderen toegankelijk en betaalbaar te houden, rekening houdend met de demografische uitdagingen in de regio. Hier zijn enkele belangrijke aspecten: Versterken van de zorg- en welzijnsinfrastructuur, samenwerking tussen organisaties en inzet op niet-professionele zorgverleners.

PlusWIJken	In deze wijken werken zorgprofessionals, professionals uit het sociaal domein en inwoners samen aan een sterk netwerk in de wijk. Dit netwerk richt zich op de gezondheid van inwoners en bevordert gezonde zorg en ondersteuning. De PlusWIJken pakken vernieuwende initiatieven op die bijdragen aan; betere gezondheid en welbevinden van de inwoners in de wijk, transformatie van zorg naar gezondheid en slimmer organiseren van ondersteuning en zorg.
Beschermd Thuis	Dit omvat taken ten aanzien van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Crisisopvang.
Positieve Gezondheid	Het vermogen van mensen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren in het licht van de fysieke, emotionele, cognitieve en sociale uitdagingen van het leven. De mate waarin iemand dit kan, wordt bekeken aan de hand van de onderdelen: dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, meedoen, zingeven en kwaliteit van leven.
IZA	Het Integraal Zorgakkoord (IZA) is een overeenkomst tussen het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en verschillende partijen in de zorg. Het doel van dit akkoord is om de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. De afspraken zijn gemaakt met overkoepelende organisaties van ziekenhuizen, de geestelijke gezondheidszorg en de ouderenzorg. Enkele kernpunten van het Integraal Zorgakkoord zijn: Passende zorg, Samenwerking en Toekomstbestendigheid.
GALA	Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is in 2023 ondertekend door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), Zorgverzekeraars Nederland (ZN) en GGD GHOR Nederland. Dit akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040. Het streeft naar weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.
Trendbreuk	Zuid-Limburg kampt al heel lang met een zeer hardnekkige gezondheidsachterstand. De 16 Zuid-Limburgse gemeenten, de GGD, de Provincie Limburg en vele partners willen samen de trend doorbreken. In 2030 willen zij de gezondheidsachterstand van Zuid-Limburg met een kwart hebben ingelopen ten opzichte van de rest van Nederland. Dat is de Trendbreuk-ambitie.

